

Р А З П О Р Е Ж Д А Н Е

гр. София, 21.11.2019 г.

С разпореждане от 1.11.2019 г. на председателя на Върховния касационен съд е образувано т. д. № 4/2019 г. на ОСГК, по предложение на състав на Второ г.о. на ВКС, направено с Определение № 105/3.07.2019 г. по гр. д. № 1507/2018 г. за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос, по който е констатирана противоречива практика по чл. 290 ГПК на състави на ВКС.

„При извършен строеж от съпрузи по време на брака им, без учредено право на строеж, в поземлен имот, съсобствен между единия съпруг и трето лице, придобива ли се в режим на съпругеска имуществена общност частта от построеното, съответстваща на правата на съпруга от съсобствеността върху терена“.

След съвещание и в изпълнение на задълженията си, произтичащи от чл. 7.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС, комисията счита, че действително е налице противоречива практика по поставения въпрос и направеното предложение за приемане на тълкувателно решение е допустимо.

Съгласно решение № 191 от 18.12.2015 г. по гр.д. № 1345/2015 г. на ВКС, I г.о., разрешението в т. 4 на ПП на ВС № 5/1972 г. намира приложение и в случаите, когато единият съпруг е бил собственик на идеална част от поземления имот, в който е построена сграда по време на брака между съпрузите. Построеното в съсобствен имот става съсобствено между собствениците на терена, като частта от него, съответстваща на правата на единия съсобственик, който е бил в брак по време на строителството, става съпругеска имуществена общност.

В решение № 134 от 8.11.2017 г. по гр.д. № 4951/2016 г. на ВКС, I г.о., е застъпено становището, че за преценка дали една жилищна сграда е попаднала в съпругеската имуществена общност на страните в резултат на приращение (по чл.92 ЗС), е от значение да бъде установено дали сградата е построена в дворно място, което е било индивидуална собственост на единия от съпрузите или е било съсобствено между единия от съпрузите и трето лице.

Посочено е, че в двете хипотези изводът е различен – в първия случай съдебната практика (т.4 от ППВС 5 /1972 г. и следваща практика) приема извода, че сградата е попаднала в съпругеската имуществена общност (че не е опровергана презумпцията за съвместен принос, установена в правилото на чл.19,ал.3 от СК от 1985 г. (отм.), а във втория – че върху построеното е възникнала съсобственост между собствениците на терена. По съществуването на спора съставът на ВКС е приел, че във втората хипотеза без значение за възникването на право на собственост по

приращение е кой е строил без учредено право на строеж и с какви средства, доколкото от това може да възникнат единствено облигационни отношения.

Поставеният въпрос е допустим и не се налага да бъде смислово и синтактично редактиран.

Предвид гореизложеното и на основание т. 7.3 и т. 8.1 от Правилата за приемане на тълкувателни решения от ОСГК, ОСТК, ОСГТК на ВКС е необходимо тълкувателното дело да се насрочи, както и да се изпратят покани на лицата, посочени в чл. 129 ЗСВ, за депозиране на становища, като се определи в какъв срок те следва да бъдат представени.

С оглед на горното

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. НАСРОЧВАМ ДЕЛОТО за **09.04.2020 г. от 14.00 ч.** за заседание за когато да бъдат уведомени всички лица по чл. 129 ЗСВ, както и съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд.

II. Копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от Определение № 105 от 03.7.2019 г по гр. д. № 1507/2018 г. на Второ г.о. на ВКС и предложението на комисията да се изпратят за представяне на становища на главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, главния инспектор на Инспектората към ВСС, председателите на апелативните съдилища в София, Пловдив, Варна, Бургас и Велико Търново, председателите на Софийския градски съд, на окръжните, председателите на районните съдилища в областните центрове, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководителите на катедрите по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководителя на Департамент „Право“ в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно

право към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки“ при Юридическия факултет на Варненския свободен университет, **в срок до 31.01.2020 г.**

III. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от Определение № 105 от 03.7.2019 г по гр. д. № 1507/2018 г. на Второ г.о. на ВКС и предложението на комисията до председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища, на Софийския градски съд и председателите на районните съдилища в областните центрове – за изразяване на становище **в срок до 31.01.2020 г.**

IV. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния сайт на ВКС – секция „Тълкувателни дела“.

**ЛОЗАН ПАНОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**